

DECIZIE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Țurcan Nina,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu
Capital Străin „Express Leasing” Societatea cu Răspundere Limitată împotriva Ninei
Țurcan și Oxanei Moksanski privind încasarea datoriei,
împotriva încheierii din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a restituit cererea de apel declarată de Țurcan Nina,

c o n s t a t ă :

La 27 iunie 2016, Întreprinderea cu Capital Străin „Express Leasing”
Societatea cu Răspundere Limitată s-a adresat cu cerere de chemare în judecată
împotriva Ninei Țurcan și Oxanei Moksanski solicitând încasarea în mod solidar a
sumei de 6084,34 dolari SUA cu titlu de datorie și 3608 lei cu titlu de cheltuieli de
judecată.

Prin hotărârea din 10 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,
cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Express
Leasing” Societatea cu Răspundere Limitată, s-a admis parțial.

S-a încasat în mod solidar de la Țurcan Nina și Moksanski Oxana în beneficiul
Întreprinderii cu Capital Străin „Express Leasing” Societatea cu Răspundere Limitată
suma de 6033 dolari SUA cu titlu de datorie, convertiți în lei moldovenești conform
cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii și 3608 lei
cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin hotărârea suplimentară din 21 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău,
sediul Centru s-a încasat în mod solidar de la Țurcan Nina și Moksanski Oxana în
beneficiul Întreprinderii cu Capital Străin „Express Leasing” Societatea cu
Răspundere Limitată suma de 462,72 lei cu titlu de cheltuieli suplimentare de citare.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 20 mai 2018, Țurcan Nina a
declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 10 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău,
sediul Centru, solicitând repunerea în termenul de declarare a cererii de apel,

admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii din 10 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu transmiterea cauzei spre rejudecare.

Prin încheierea din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea apelantei Țurcan Nina privind repunerea în termenul de declarare a apelului.

S-a repus în termen cererea de apel declarată de Țurcan Nina împotriva hotărârii din 10 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 15 august 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă Țurcan Nina.

S-a acordat apelantei Țurcan Nina termen de zece zile de la recepționarea încheierii, pentru înlăturarea neajunsurilor și anume, prezentarea cererii de apel motivate și dovada achitării taxei de stat în mărime de 2706 lei.

S-a explicat apelantei că în cazul în care nu va îndeplini indicațiile instanței de apel, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de Țurcan Nina.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a reținut că apelanții nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței și anume nu au prezentat apel motivat și dovada plății taxei de stat, în termenul stabilit de instanță.

La 08 noiembrie 2018, Țurcan Nina a declarat recurs împotriva încheierii din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și transmiterea cauzei în instanța de apel, pentru examinarea apelului.

În motivare, a indicat că poștașul oficiului poștal i-a comunicat că la oficiul poștal a parvenit o scrisoare de la Curtea de Apel, însă din motiv că nu a fost recepționată a fost returnată instanței.

Recurenta a invocat că nu a primit nici o încheiere de la Curtea de Apel și nici nu a recepționat vre un aviz de sosire la domiciliu de la oficiul poștal. Locuiește în or. Codru, str. Costiujeni, 3/18, ap.16, fapt despre care instanța a cunoscut, dar la adresa respectivă nu a fost remisă nici o înștiințare și astfel nu a cunoscut despre termenul înlăturării neajunsurilor indicate de instanța de apel.

În opinia recurentului circumstanțele date nu întrunesc temeiurile legale de restituire a cererii de apel.

Prin restituirea cererii de apel, instanța a limitat dreptul apelantului de acces la justiție garantat de art. 20 din Constituție, art. 5 din Codul de procedură civilă și art.6, 13 din Convenție.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 16 octombrie 2018.

Conform prevederilor art.425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Recurentul susține că a aflat despre încheierea instanței de apel din 26 octombrie 2018, la 07 octombrie 2018, însă încheierea motivată nu i-a fost comunicat nici până la momentul depunerii recursului.

Colegiul constată la materialele dosarului lipsesc careva date referitor la comunicare încheierii.

Cererea de recurs a fost declarată la 08 noiembrie 2018, respectiv în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.426 alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din următoarele considerente.

Colegiul reține că la etapa punerii pe rol a apelului, instanța a constatat că apelul declarat de Țurcan Nina nu corespunde condițiilor prevăzute de art.364,365 din Codul de procedură civilă și astfel, a acordat apelantului termen pentru înlăturarea neajunsurilor și anume prezentarea apelului motivat și dovada plății taxei de stat, în termen de zece zile de la data recepționării încheierii.

Încheierea de a nu da curs cererii de apel a fost expediată apelantei, la adresele existente la dosar.

Potrivit adevărului anexată pe plicul poștal, returnat instanței la 07 septembrie 2018, corespondența expediată apelantei Țurcan Nina, nu a fost reclamată.

Art. 110 Cod de procedură civilă se stabilește că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Deci Țurcan Nina, la caz având calitatea procesuală de apelant, trebuie să îndeplinească anumite obligațiuni printre care și existența unui interes în examinarea acțiunii sale, iar în cazul neîndeplinirii prin prisma art.10 Codul de procedură civilă, este ținută să suporte consecințele nefavorabile, rezultate din necunoaștere ori interpretarea viciată a prevederilor legii.

Art. 369 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă, reglementează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Respectiv, reieșind din dispoziția art. 369 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel în termenul stabilit de instanță, are ca efect pierderea unui drept procedural ce nu a fost exercitat în termenul legal imperativ, fără a aduce atingere dreptului subiectiv civil.

Colegiul reține că la depunerea apelului, 23 mai 2018 apelanta Țurcan Nina, în cererea de apel a indicat că apel motivat va depune după primirea hotărârii motivate a primei instanțe.

Prin urmare, ultima cunoaște că depunând cerere de apel, are și anumite obligațiuni procesuale.

De la data depunerii cererii de apel nemotivat și până la data restituirii apelului, au trecut mai bine de patru luni, respectiv, Țurcan Nina fiind partea cea mai cointerесată în examinarea apelului urma să-și asume un rol activ și să se intereseze în termenii rezonabili de soarta acțiunii sale, în vederea respectării dispozițiilor art.61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, care stabilește că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Argumentul recurentului precum că nu a recepționat încheierea de a nu da curs cererii de apel deoarece, instanța nu a expediat-o pe adresa unde locuiește și astfel, nu a avut posibilitatea de înlăturare a neajunsurilor indicate de instanță, Colegiul îl consideră neîntemeiat.

În conformitate cu art. 102 alin. (6) Cod de procedură civilă citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Instanța de recurs conchide că în cererea de apel apelanta Țurcan Nina a indicat adresa de corespondență, mun. Chișinău, bd. Traian, ap.87, adresă la care instanța a expediat atât încheierea din 13 iunie 2018 cât și cea din 15 august 2018.

Totodată, potrivit scrisorii de comunicare, instanța a expediat apelantei încheierea din 15 august 2018, atât la adresa mun. Chișinău, bd. Traian 22, ap.87 cât și la adresa or. Codru, str. Costiujeni 3/18, ap. 16 (f.d.168).

Prin urmare, instanța a comunicat apelantei actul de procedură la adresa indicată către acestea în cerere de apel și astfel, susținerea recurentei în sensul că neîndeplinirea indicațiilor în termenul stabilit este vina instanței de apel, nu este întemeiată, având în vedere că instanța a respectat legislația procesual civilă, fără ai leza apelantei vre un drept procesual.

În condițiile în care apelantul nu a îndeplinit indicațiile instanței, Curtea de Apel, în mod corect a aplicat dispozițiile, art. 369 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Art. 10 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă, statuează că sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În speță, soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță.

În cazul în care restricția este compatibilă cu principiile stabilite, nu rezultă nicio încălcare a art. 6 § 1.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit.a) art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Țurcan Nina.

Se menține încheierea din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Express Leasing” Societatea cu Răspundere Limitată împotriva Ninei Țurcan și Oxanei Moksanski privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Nicolae Craiu

Dumitru Mardari